Raadsinformatiebrief

Datum	12 juni 2023	Zaaknummer	1948.2.332.795		
		Portefeuille	Zorg, volksgezondheid en wonen H.J. Compagne		

Onderwerp Jaarstukken 2022 en Begroting 2024
Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
Jaarstukken 2022 en Begroting 2024 GR-KCV

Aanleiding
De Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost (GR-KCV) voert namens deelnemende gemeenten taken uit. De begroting geeft aan welke koers zij hanteert voor 2024 en welke plannen en projecten zij daarvoor wil uitvoeren. Het jaarverslag en de jaarrekening geven aan hoe het jaar 2022 inhoudelijk en financieel verlopen is.

We bereiken duidelijkheid over de koers die de GR-KCV Brabant Noordoost hanteert. De gemeenteraad kan mede richting geven aan de inhoudelijke en financiële koers van de GR-KCV Brabant Noordoost.

Kernboodschap
Het college adviseert geen zienswijze in te dienen op de Begroting van de Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost.

De jaarrekening 2022 geeft overzicht in de baten en lasten.
COVID-19 heeft ook in 2022 nog geleid tot schommelende vervoersvolumes. De eerste twee maanden van 2022 gold in Nederland een lockdown. Na het opheffen van de maatregelen trok het vervoer langzaam weer aan, maar het vervoersvolume ligt nog steeds op 80% van het niveau voor COVID-19. Om de continuïteit van het vervoer te borgen zijn binnen het huidige contract met Munckhof afspraken gemaakt. In aanvulling op de huidige overeenkomst is ook voor het jaar 2022 een wijziging doorgevoerd waarin de tarieven mee fluctueren met het vervoersvolume.
Dit betekent dat een flexibele kostprijs voor zowel regie als per beladen kilometer wordt gehanteerd.

De daling in het vervoer gecombineerd met de fluctuerende tarieven heeft ook in 2022 geleid tot een lagere realisatie van de bruto vervoerskosten, per saldo € 983.048. Echter een lager volume betekent ook lagere inkomsten uit de eigen bijdrage.

Dit houdt in dat per saldo € 863.343 minder aan vervoer is uitgegeven dan begroot (19%). Dit voordeel van € 863.343 heeft geleid tot lagere maandelijkse bijdragen van gemeenten. Iedere maand worden de werkelijke vervoerskosten doorberekend aan de gemeenten.
Voor Meierijstad betekende dit een voordeel van in totaal bijna € 194.000 in de jaarrekening 2022.

De jaarrekening GR-KCV bevat de financiële verantwoording over het jaar 2022. De jaarrekening 2022 sluit af met een positief resultaat van €13.146,-.

De begroting past in het bestaande beleid.
De GR-KCV Brabant Noordoost wil een zo goed mogelijk vervoer bieden voor verschillende doelgroepen (OV-Regiotaxivervoer en Wmo-vervoer). Deze is vastgesteld in de Kadernota KCV 2023. In deze begroting zijn de actuele inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van het vervoer en de organisatie opgenomen. De ontwikkelingen in 2022, de hoge NEA-index voor 2023 (13,7%), de recente CAO onderhandelingen SGO en een lagere provinciale bijdrage in de organisatiekosten hebben geleid tot een bijstelling van de begroting 2023. Deze ontwikkelingen werken tevens door in de begroting 2024 waardoor deze afwijkt van de kadernota 2024.
De deelnemende gemeenten betalen de kosten voor het operationeel beheer voor de organisatie van het Servicepunt Regiotaxi conform een verdeelsleutel op basis van inwoneraantal. De provincie levert hierin een bijdrage naar rato van het aantal OV-ritten.
Vanuit een gezamenlijke ambitie met de provincie streven we naar een passend vervoersaanbod voor iedereen, waarbij er ruimte is voor integrale oplossingen zoals bijvoorbeeld een flexibelere indicatiestelling. Op deze manier creëren we een kwalitatief, duurzaam en toekomstbestending vervoerssysteem, waarin het Wmo-vervoer en OV-Regiotaxivervoer kwalitatief goed en betaalbaar aangeboden kan blijven worden.

De begroting is gebaseerd op 110% van het vervoersvolume van 2022.
De begroting richt zich op 2024 en de daaropvolgende jaren. In deze begroting wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de dynamiek in de voortdurende ontwikkelingen. De exploitatiekosten Wmo- en OV-regiotaxivervoer worden afzonderlijk betaald door de gemeenten (Wmo) en de Provincie (OV). De begroting 2024 geeft inzicht in de exploitatie van het vervoer.
De vervoersvolumes van de afgelopen jaren zijn vanwege COVID-19 niet representatief. Normaal zou het jaar 2022 de basis vormen voor de uitgangspunten van de begroting van 2024. De verwachting is dat het vervoer pas weer in 2025 op het normale niveau is. De begroting 2024 is derhalve gebaseerd op het vervoersvolume van 2022 vermeerderd met 10% groei.

De begroting speelt in op ontwikkelingen die van invloed zijn op het vervoer van de GR-KCV Brabant Noordoost.
COVID-19 heeft tijdens de afgelopen jaren invloed gehad op de exploitatie en bedrijfsvoering van de GR-KCV Brabant Noordoost. De stijgende brandstofkosten en een groot tekort aan chauffeurs spelen een belangrijke rol in de prijsontwikkeling van het vervoer. Voor 2023 is de NEA-index vastgesteld op 13,7%. Het uitgangspunt voor de jaren 2025-2026 is een geschatte NEA-index van 5%.

Per 1-1-2024 is de nieuwe aanbesteding van kracht. Deze aanbesteding start in 2023. Actuele onzekerheden zoals de hogere vervoerskosten en het schommelende vervoersvolume hebben ervoor gezorgd dat er voor de begroting 2024 veiligheidshalve rekening is gehouden met een hogere prijs.

Kanttekeningen

We zien een stijging van het vervoersvolume dat veroorzaakt wordt door demografische ontwikkeling.

Het aantal ouderen ten opzichte van de totale bevolkingsomvang neemt toe. Gemiddeld zijn inwoners van Nederland 42,3 jaar oud. In 1975 was dit nog 33,2 jaar en in 1950 30,8 jaar. Op 01-01-2023 was 20% van de Nederlandse bevolking ouder dan 65 jaar, ten opzichte van 13% in 2000. Deze groei is echter nog niet voorbij en senioren zijn actiever dan eerdere generaties. Hierdoor stijgt de vraag naar mobiliteit (Wmo-vervoer). Tegelijkertijd vindt de kanteling plaats waarin men ervan uit gaat dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig moeten blijven functioneren. Deze ontwikkelingen zetten de voorziening regiotaxi onder druk.

Een goede inschatting van het vervoersvolume is lastig.

COVID-19 heeft de afgelopen jaren een sterk effect gehad op het doelgroepenvervoer. Met name in het Wmo-vervoer is dit effect het grootst. Het vervoersvolume is na drie jaar nog niet terug op het niveau van 2019. Door de coronajaren zijn er geen historische ontwikkellijnen in vervoersbehoeften meer. Tevens lijkt de Wmo-reiziger het reisgedrag aangepast te hebben, als gevolg van hun ervaringen in de coronajaren en ook bepaalde demografische/maatschappelijke ontwikkelingen kunnen de reisbehoeften hebben aangepast. Hierdoor is het moeilijker om indicaties te geven over de actuele vervoersbehoeften. In 2022 was het vervoersvolume 79% van het niveau van voor COVID-19. Dit zal echter nog niet het “nieuwe normaal” zijn. Gezien alle onzekerheden is de begroting 2023 gebaseerd op 110% van het vervoersvolume van 2022.

We zien onzekerheden beheersbaarheid van vervoer

Door de toename van de vervoersvraag en de vervoerskosten is het van belang om te zoeken naar beheersmaatregelen om het gebruik en de kosten van het Wmo-vervoer beheersbaar te houden. Aandacht voor meer gebruik van voorliggende voorzieningen zoals het gebruik van Openbaar Vervoer met de Voor Elkaar Pas en de ontwikkeling en stimulering van kleinschalige mobiliteitsoplossingen vormen mogelijkheden om aan te wenden. Deze projecten worden deels gefinancierd vanuit de projectsubsidie van de Provincie. De komende jaren zal verder onderzocht worden welke factoren de vervoersvraag beïnvloeden. De vergrijzing is één van de mogelijke factoren. De focus ligt op het optimaliseren van het gebruik van het OV en andere voorliggende voorzieningen. De steeds toenemende verschraling van het OV in het landelijk gebied maakt dit niet gemakkelijk. Desalniettemin blijven we ons in de toekomst focussen op efficiënt regiotaxivervoer, om zo de verbindende factor van vervoer met het maatschappelijk leven binnen de financiële kaders te blijven vervullen. Samen met onze partners gaan we aan de slag om goed en structureel collectief vervoer te garanderen.

We hebben te maken met de effecten van de NEA-index

Volgens de contractuele afspraken tussen de GR-KCV en de vervoerder worden de kosten voor het Wmo-vervoer en OV-Regiotaxivervoer jaarlijks geïndexeerd met de NEA-index.

In 2023 hebben we te maken met een historisch hoge NEA-index van 13,7%. De belangrijkste oorzaak van deze NEA-index is de stijging van de energieprijzen, wat zich één op één vertaald in de brandstofkosten. Tevens zijn alle kostensoorten, zoals productiekosten, gestegen als gevolg van de stijging in energieprijzen. Hierdoor is de inflatie sterk gestegen, wat heeft geleid tot een stijging van de Cao-lonen met 12%. Voor 2025 t/m 2027 is gerekend met een gemiddelde NEA-index van 5%.

Communicatie
We informeren het Servicepunt Regiotaxi over het niet indienen van een zienswijze

Participatie
Er is overleg geweest met het Servicepunt Regiotaxi, de deelnemende gemeenten GR-KCV en de financieel adviseur GR-KCV.

Duurzaamheid
Een goed georganiseerd (op maat) vervoer, draagt bij aan zelfstandigheid, zelfregie en het langer in eigen omgeving kunnen wonen van onze inwoners.

Financiën

- Jaarrekening 2022

Het gerealiseerde resultaat vóór bestemming van de GR-KCV over 2022 bedraagt € 13.146 positief. Voorgesteld wordt om dit resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve zal na storting van het jaarrekeningsaldo 2022 € 569.952 bedragen. De algemene reserve dient om incidentele tegenvallers in de beheerkosten en de exploitatiekosten op te vangen. Met de storting bevindt de algemene reserve zich minimaal (€ 2.924) boven het maximaal bepaalde niveau. Gezien de hoogte van het bedrag, is dit acceptabel.
De controleverklaring wordt later toegevoegd bij behandeling in het Algemeen Bestuur.

- Bijstelling begroting 2023

In de begroting 2024 is ook een wijziging van de programmabegroting 2023 opgenomen. De ontwikkelingen in 2022, de hoge NEA-index voor 2023 (13,7%), de recente CAO-onderhandelingen en een lagere provinciale bijdrage in de organisatiekosten en de projecten, leiden tot een bijstelling van de begroting 2023. Deze bijstelling werkt ook door in de begroting 2024. Omdat het gaat om structurele kosten worden deze via begrotingswijziging gedekt. (In tegenstelling tot incidentele kosten, die gaan altijd ten laste van de Algemene Reserve (AR))

Voor Meierijstad betekent dit een bijstelling in de totale kosten van de regiotaxi over 2023 van € 13.924. Dit bedrag zal bij de 2e berap 2023 worden bijgeraamd en kan gedekt worden uit de stelpost prijzen 2023

- Begroting 2024

Organisatiekosten
- De 6 gemeenten dragen zorg voor de organisatiekosten van de Regiotaxi.
- Het aandeel van de provincie in de organisatiekosten is naar rato aandeel OV ritten. Naar verwachting € 41.207 (7%).

- Voor de 6 gemeenten zijn de organisatiekosten € 547.465. Als index is 4% gehanteerd. De afrekensystematiek voor de gemeenten vindt plaats op basis van het inwoneraantal (peildatum 1-1-2022).

Exploitatiekosten vervoer

- Uitgangspunt is het vervoersvolume 2022 vermeerderd met 10% groei.
- De exploitatiekosten van het vervoer worden op basis van het daadwerkelijk gebruik verrekend met de gemeenten en de provincie.
- Voor de jaren 2025-2027 wordt gewerkt met een geschatte NEA-index van 5%
- Per 1-1-2024 gaat het nieuwe vervoerscontract in. De aanbesteding start in 2023. Er is voor de begroting 2024 rekening gehouden met een hogere prijs.

Dit heeft de volgende gevolgen voor de begroting van Meierijstad:

Meierijstad		**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Organisatiekosten		€ 41.964	€ 46.794	€ 51.818	€ 57.043
Exploitatiekosten		€ 6.864	€ 89.065	€ 162.879	€ 240.910
Eigen bijdrage		€ 8.640	€ 3.457	€ -896	€ -5.424
	Totaal	**€ 57.468**	**€ 139.316**	**€ 213.801**	**€ 292.528**

Voor Meierijstad stijgen de kosten **in 2024** met € 57.468 ten opzichte van de raming voor 2024 in de (meerjaren)begroting 2023. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de gestegen organisatiekosten.
De extra kosten van € 57.468 voor 2024 kunnen worden gedekt uit de stelpost prijzen 2024. Dit zal bij de begroting 2024 van Meierijstad worden verwerkt.
De stijging voor de jaren 2025 e.v. betreft een combinatie van toename vervoer (door vergrijzing en het zo lang mogelijk thuis blijven wonen), indexering en (verwachte) hogere kosten door de aankomende aanbesteding.

Planning

Vaststelling van zowel de jaarrekening als de begroting door het Algemeen Bestuur van de GR-KCV vindt plaats op 10 juli 2023. Gemeenteraden kunnen tot uiterlijk 23 juni hun zienswijze op de stukken indienen bij de GR-KCV, waarna deze zullen worden meegenomen in de voorbereiding van de besluitvorming van het Algemeen Bestuur op 10 juli 2023

Bijlage(n)

- Jaarrekening 2022 GR-KCV
- Begroting 2024 GR-KCV

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,	De burgemeester,
drs. M.G.C. Wilms-Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij